

Hidegen hagyja a centenárium

A székelyföldi magyar tisztségviselők többsége nem lesz jelen a december elsejei ünnepségeken

● Nem fognak tolongani az erdélyi magyar önkormányzati vezetők, politikusok a december elsején rendezendő ünnepi rendezvényeken. Lapcsaládunk megkeresésére a legtöbben azt válaszolták, tiszteletben tartják a román nemzet ünnepét, ám a kölcsönös tisztelet jegyében elvárják a többségtől, hogy elfogadja és megértse: december elsején a magyarok nem tudnak ünnepelni.

LAPCSALÁDUNK ÖSSZEÁLLÍTÁSA

Az erdélyi magyar önkormányzati tisztségviselők többsége nem kíván részt venni a december elsejei centenáriumi ünnepségen, aki pedig mégis elmegy, az nem fog felszólalni. Érthető módon sokan inkább a pihenőszabadságot választják, mások pedig hivatalos ügyben külföldre látogatnak.

Nem állnak be az éljenzők közé

„Olyan törvény nincs, amelyik meghatározza, hogy én reggel hánykor keljek, hova menjek, hol érezzem jól magam, mit álmodhatok, mikor nevetek, mikor sírhatok” – emelte ki megkeresésünkre Antal Árpád. Számos más erdélyi magyar önkormányzati vezetőhöz hasonlóan Sepsiszentgyörgy polgármesterétől is azt fi rttattuk, részt vesz-e az Erdély és a Román Királyság egyesülését kimondó gyulafehérvári naggyűlés 100. évfordulóján tartandó centenáriumi ünnepségeken. A háromszéki előljáró elmondta, vannak írott és íratlan szabályok, ám olyan jogszabály nem létezik, amely arra kötelezi az előljárókat, hogy részt vegyenek egy rendezvényen. „Várom december 2-át, az adventet, és hogy legyünk túl december elsején. Úgy érzem, a románok is ezt várják, őket is felkészületlenül érte, hogy száz éve megvan ez az ország”

– fejtette ki Antal. A polgármester különben már évek óta hangoztatja: csak abban az esetben vesz részt a december 1-jei rendezvényeken, ha ott felszólalhat. Erre idén Sebastian Cucu prefektus is reagált, mondván, „sértés” lenne, ha a választott tisztségviselők távol maradnának a centenáriumi ünnepségről, de visszautasítja az olyan előljárók részvételét, akik nem értik meg, hogy viselkedésükkel, felszólalásaikkal diszkriminálhatják a közösség egy részét, megsérthetik a román államot és annak szimbólumát. Tamás Sándor, Kovászna Megye Tanácsának elnöke ezt sértőnek és diszkriminatívnek minősítette, bocsánatkérésre szólítva fel a kormány területi képviselőjét. Rámutatott, a prefektus meghívta ugyan a rendezvényre, hiszen a szervezőbizottságnak is tagja, de úgy képzeli, hogy „beállnak az éljenzők közé, és szájkosarat viselnek, nehogy elrontsák az ünnepüket”. A háromszéki közgyűlés elnöke szerint elment volna a rendezvényre, de választott tisztségviselőként elvárja, hogy elmondhassa a véleményét. Bokor Tibor kézdívasárhelyi polgármester sem hajlandó részt venni olyan rendezvényen, amelyen nem szabad mondanía semmit. Hozzátette, szerdától szabadságra távozott, a héten nem tartózkodik az udvarterek városában.

Külföldre látogatnak

„Az RMDSZ vezetői, politikusai tiszteletben tartják a román nemzet ün-

Utcák tucatjai emlékeznek meg a centenáriumról

▲ KORÁBBI FELVÉTEL:
VERES NÁNDOR

nepét, a kölcsönös tisztelet jegyében azonban mi is elvárjuk a többségtől, hogy elfogadja és megértse: december elsején nem tudunk ünnepelni” – szögezte le érdeklődésünkre Horváth Anna, a szövetség önkormányzatokért felelős ügyvezető alelnöke. Hozzátette, a szövetség választott tisztségviselői az elmúlt évekhez hasonlóan a helyi sajátosságoknak megfelelően döntenek a december elsejei ünnepségeken való részvételről. „Másfél esztendeje hangsúlyozzuk, és az év elején elindított, a centenáriumi évre időzített, 1000 év Erdélyben, 100 év Romániában programsorozatunkkal is arra világítunk rá, hogy annál, ami szétválaszt, fontosabb, ami összeköt. Az elmúlt évszázad folyamán bizonyítottuk azt is, hogy értékteremtő közösség vagyunk, amely a bennünket szétválasztó múltat nem akarja egymás között szétosztani, kiporciózni, hanem közösen kívánja tervezni a következő száz évet, a jövőt” – fogalmazta meg az RMDSZ álláspontját

Horváth Anna. A szándékos távollamaradás mellett egyébként olyan magyar tisztségviselők is vannak, akiknek hivatali utazásaik éppen a december elsejei ünnepségek idejére esnek, így ezert nem tudnak jelen lenni ezeken. Nagy Zoltán, Gyergyószentmiklós polgármestere munkaügyben Siófokra utazott, már megkeresésünkkor ott tartózkodott. Elmondása szerint hétfőig marad, hiszen 25. éves évfordulójukat ünneplik a magyarországi testvérvárosukkal, látogatása alkalmával pedig újból aláírják az együttműködési megállapodást. Kérdésünkre arra is kitért, hogy az önkormányzat adminisztratív szempontból segíti a gyergyói december elsejei ünnepséget, ám a polgármester sem most, sem korábban nem vett részt a hasonló rendezvényeken. Ugyancsak Magyarországon lesz a centenáriumi ünnepségek napján Ráduly Róbert Kálmán, Csíkszereda polgármestere is. Az előljáró érdeklődésünkre kifejtette: egy meghívásnak eleget téve ő

fogja meggyújtani az első gyertyát az óbudai városháza előtt elhelyezett adventi koszorún. A hivatali út miatt így értelemszerűen ő sem lesz jelen a csíkszeredai centenáriumi rendezvényen, amelyen rendszerint egyházi szertartással, koszorúzással és díszfelvonulással ünnepelnek a belügy- és a védelmi minisztérium alakulatai. Gálfi Árpád, Székelyudvarhely polgármestere még nem döntötte el, hogy ellátogat-e a december elsejei ünnepségre. Mint érdeklődésünkre kifejtette, a mai tanácsülésen dől el, hogy milyen teendői lesznek a következő napokban, hová szólítja a kötelesség, és ezek alapján dönt majd. Zárásként hozzátette, az önkormányzat rendezvényszervezési osztálya összeállította az ünnepség programját, a város felkészül a centenáriumra.

VEZÉRCIKK

DEMETER SZILÁRD

Levél otthonról haza

Drága véreim, székelyek!

Nem okoskodni akarok, mert könnyű Pestről osztani az ész, mondanátok, mint ahogyan néhányan a szemembe is mondták, és igazuk van. Gyere haza, oszt' itt veteszkedj, teszik hozzá (és hozz tekenyőt a belednek, egészítem ki magamban, én legalábbis így fejezném be a szíves invitálást, ha Szentegyházáról írnék a Budapestről moralizáló okostojásnak). Szóval nem mondanám meg, hogy merre van az előre. De arról azért szólnék két szót, hogy merre van a hátra. Az elmúlt szűk egy évben, amióta az Erdélyi Médiatér Egyesület a magyar kormány támogatásának köszönhetően médiát épít Erdélyben - ilyen értelemben a Székelyhon tulajdonosa -, rengeteg emberrel beszélgettem. Politikusok, vállalkozók, értelmiségiek, de ami a legfontosabb, rendes

munkás emberek mondták el, hogy szerintük mi a helyzet. A helyzet az, hogy tíz emberből egy beszélt a lehetőségekről, kilenc panaszkodott. A helyzet az, hogy a kilenc panaszosból csak egy nézett tükörbe, és morgott azért, mert nem látunk ki a fejünkéből. A helyzet az, hogy Székelyföld leginkább miattunk olyan, amilyen. Most udvarhelyszéki nézőpontból beszélek, de nyugodtan lehet ezt forgatni ide-oda: Udvarhelyen nem tudjuk, hogy mit akarunk, de biztosan nem azt, mint Csíkban és fordítva. Az Udvarhely-Csík-tengelyhez képest Háromszék egy másik ország. Gyergyószék valahol a Marson túl van, ahová még úrszondákkal se lehet belátni, Marosszék nem is létezik, a székelyföldi horizont nagyjából Balavásárnál lezárul. A helyzet az, hogy ezen csak mi tudunk változtatni: maguk otthon, én meg itthon. Már ha akarjuk, hogy legyen Székelyföld. Mert jelenleg Románia van, már amennyire van, mindenesetre december elsején ünnepli a százéves születésnapját. Mondanám, hogy ez az ő bajuk, de ez a mi bajunk is. Száz évvel ezelőtt Erdélyt és benne Székelyföldet megszerezték maguknak. De a legnagyobb kárt nem ezzel okozták Székelyföldnek. Hanem azzal, hogy ötven évvel

ezelőtt, 1968-ban megécsítették. És mi ezt elfogadtuk, átálltak a fejünkben a váltók. Azóta nem székelyek, hanem Hargita megyeiek, Kovászna megyeiek, Maros megyeiek vagyunk, székelyek csak Kolozsvártól arrafelé, ha elcsángálunk. Ötven év alatt sikerült a mi fejünkben lerombolni mindazt, amit ősapáink ezer esztendeig éltek. Azért sikerült, mert mi ezt hagytuk. És ez elég jó alap arra, hogy elgondoljunk azon, mi lesz, ha a következő ötven évben nem kapjuk össze magunkat. Először talán fejben kellene változni. Az Erdélyi Médiatér Egyesületnél ezért döntöttünk úgy, hogy nem udvarhelyi, vagy csíki, vagy gyergyói, vagy vásárhelyi újságot csinálunk, hanem székelyföldit. És nem székely médiavállalatot építünk, hanem erdélyit. Mi tényleg úgy gondoljuk, hiszünk abban, hogy Székelyföld egy és oszthatatlan. Ezért nem vagyunk „függetlenek és objektívek”. Nem nézhetünk úgy Székelyföldre, mintha székelyföldönkívüliek lennénk. Nem lehetünk függetlenek attól a közösségtől, akiknek és akiről szólnunk, és nem lehetünk objektívek sem, ha ezt a közösséget erősíteni és védeni kell. Ezért vagyunk a világon. Hogy mindannyian otthon legyünk benne.